

VAKTSINEERIMISE TEENUSE OSUTAMINE APTEEKIDES

Teenuse nimi	Vaktsineerimise teenus apteekides
Teenuse eesmärk	<p>Teenuse eesmärgid on:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ tõsta elanikkonna teadlikkust vaktsineerimisvõimalustest ja vaktsineerimise teadlikkusest üldiselt; ▪ tõsta vaktsineeritute kaetust Eesti elanikkonnas võrreldes varasemate aastatega; ▪ tõsta vaktsineerimise teenuse kättesaadavust; ▪ vähendada pikas perspektiivis Eesti elanikkonna haigestumist ja surmasid erinevate vaktsineerimisega ennetatavate haiguste tagajärjel.
Nõuded personalile	<p>Apteegi töötajad peavad olema tutvunud vaktsineerimise teenuse korraldamise juhenditega.</p> <p>Vaktsineerimist korraldab apteegiruumides kehtiva tegevusloaga tervishoiuteenuse osutaja (TTO), kelle juures töötav tervishoiutöötaja peab olema läbinud täies mahus immuniseerimisalase täiendõppekursuse ning juhinduma oma tegevuses TTO poolt koostatud detailsetest tööeeskirjadest.</p>
Nõuded ruumidele	<p>Vaktsineerimiseks antakse tervishoiuteenuse osutaja kasutada eraldi nõustamisruum apteegis, et oleks tagatud vaktsineerimiseks vajalik privaatsus ja teenuse kvaliteetne osutamine.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ruumis on piisav valgustus, mis võimaldab tervishoiutöötajal nõuetekohaselt vaktsineerimist läbi viia. ▪ Peab olema võimalus vaktsineerimisjärgsete kõrvaltoimetega (sh eluohtlike kõrvaltoimetega) tegelemiseks, see tähendab võimalus patsiendi lamama asetamiseks. ▪ Ruumide kõik pinnad peavad olema siledad, vett mitteimavast ja vett taluvast materjalist, et võimaldada ruumide niisket koristamist ja desinfitseerimist. ▪ Ruumis peab olema kätepesu ja käte antiseptika teostamise võimalus.
Nõuded varustusele	<p>Apteegi poolt on tagatud:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ laud, ▪ toolid, ▪ prügikast olmejäätmete jaoks, ▪ nõuetele vastav konteiner ohtlike jäätmete kogumiseks ja hoiustamiseks, ▪ vahendid patsiendi lamama asetamiseks, ▪ vererõhuaparaat,

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kontaktivaba kraadiklaas, ▪ külmkapp nõustamiskabinetis (väljastatud vaktsiinide ajutiseks hoidmiseks) ▪ kraanikauss käte pesemiseks, ▪ tervise infosüsteemi immuniseerimisandmeid nõuetekohaselt edastada võimaldav IT-tarkvara ja seadmed, ▪ broneeringute süsteemi kasutamise võimalus apteegis (vajadusel), ▪ ruum on varustatud vaktsineerimise teenuse osutamiseks vajamineva dokumentatsiooniga, sealhulgas tervishoiuteenuse osutaja ja apteegi koostöös koostatud infektsioonikontrolli juhendi ning töö korraldamiseks muu vajamineva dokumentatsiooniga.
Teenuse kestus	Vaktsineerimise teenuse kestus on kuni 15 minutit. Teenust osutatakse TTO ja apteegi poolt kokku lepitud aegadel, millest teavitatakse Terviseametit.
Teenuse kirjeldus	<p>1. <i>Kontakti loomine patsiendiga</i></p> <p>1.1. Apteegis on esmase kontakti loojaks apteegitöötaja, kes informeerib patsienti võimalusest teostada apteegis vaktsineerimist.</p> <p>1.2. Apteegitöötaja informeerib patsienti, et vaktsineerimist ei vii läbi apteek, vaid selle apteegiruumides teenust pakkuv tervishoiuteenuse osutaja.</p> <p>1.3. Apteegitöötaja suunab patsiendi edasi vaktsineerimiseks ettenähtud ruumi või palub tal oodata tema järjekorrani ootealal või tulla apteeki tagasi kokku lepitud kellaajaks. Apteegis on tagatud ootealal patsientide vahel piisav distant.</p> <p>2. <i>Vaktsineerimist viib apteegis läbi tervishoiuteenuse osutaja, täpsem tegevuste kirjeldus TTO tööjuhendis, antud juhendis käsitletakse vaid olulisemaid põhimõtteid.</i></p> <p>Peamised nõuded TTOle</p> <p>2.1. Vaktsineerimist TTO nimel teostav tervishoiutöötaja võtab patsiendi vastu ning esmalt tuvastab isiku isikut tõendava dokumendi alusel. Kui patsiendiks on alaealine, peab lapsevanem andma nõusoleku vaktsineerimise teostamiseks.</p> <p>2.2. Konsultatsiooni käigus veendub tervishoiuteenuse osutaja patsiendi vaktsineerimise ajutiste ja püsivate vastunäidustuste puudumises või tuvastab nende olemasolu.</p>

	<p>2.3. Juhul, kui teenuse osutamise käigus selgub, et patsiendil on ajutised või püsivad vastunäidustused, mida kinnitab tervishoiutöötaja, peab olema tagatud võimalus patsiendil teenusest loobuda.</p> <p>2.4. Patsienti teavitatakse vaktsineerimisega kaasneva võivatest kõrvaltoimetest ja nõustatakse muudes vaktsineerimisega seotud küsimustes.</p> <p>2.5. Tervishoiutöötaja selgitab patsiendile protseduuri käiku.</p> <p>2.6. Tervishoiutöötaja täidab digiloos patsiendi vaktsineerimise kohta vajalikud andmed.</p> <p>2.7. Teenuse osutaja annab patsiendile kaasa teenust kirjeldava voldiku ja vaktsiini pakendi infolehe.</p> <p>3. <i>Kasutatav vaktsiin ja selle käitlemine apteegis</i></p> <p>3.1. Vaktsineerimiseks kasutatakse müügiluba omavaid süstesuspensioone. Millist suspensiooni vaktsineerimisel kasutada, otsustab vaktsineerimist teostav tervishoiutöötaja valides nende vaktsiinide vahel, mis on arsti poolt eelnevalt tellitud.</p> <p>3.2. Immuunpreparaatide transportimine ja säilitamine toimub temperatuuril +2° C kuni +8° C, väljaarvatud juhul, kui tootja poolt on määratud teisiti. Vaktsiinide vastuvõtmisel tuleb kontrollida, kas külmaelementid on külmad, pakendid kahjustamata ja vaktsiinid ei olnud kokkupuutes külmaelementidega. Kontrolli teostab apteegis kauba vastuvõttu läbi viiv töötaja.</p> <p>3.3. Immuunpreparaatide säilitamiseks kasutatav külmkapp ei tohi olla ülekoormatud, pakendite vahel peab õhk vabalt liikuma. Külmkapis, kus säilitatakse immuunpreparaate, ei tohi hoida toiduaineid. Immuunpreparaate ei tohi paigutada külmkapi tagumise seina ja ukse lähedale.</p> <p>3.4. Immuunpreparaatide säilitamistingimusi kontrollib ravimite säilitamise eest vastutav töötaja (proviisor/farmatseut) iga päev igas säilitamisruumis ja külmkapis. Temperatuuri tuleb jälgida säilitamisruumi ja külmkapi erinevates osades. Iga kontrollimine tuleb dokumenteerida ja neid dokumente tuleb säilitada vähemalt üks aasta. Kui kontrollimisel tuvastatakse kõrvalekalded, siis tuleb viivitamatult teavitada apteegi juhatajat ja tervishoiuteenus osutajat.</p> <p>3.5. Nõustamisruumis asuva külmkapi temperatuuride kontroll-leht tuleb edastada peale vaktsineerimisperioodi lõppu TTOle.</p>
--	---

	<p>3.6. Immuunpreparaadid, mille kasutusaeg on ületatud või mille säilitamistingimusi on rikutud, tuleb koguda selleks ettenähtud ohtlike jäätmete konteinerisse ja anda ravimijäätmetena üle ohtlike jäätmete käitluslitsentsi omavale ettevõttele.</p> <p>3.7. Vaktsiini väljastamine apteegis toimub tervishoiuteenuse osutajale saatelehe alusel. Saateleht sisaldab järgmisi andmeid:</p> <p>3.7.1. vaktsiini väljastamise kuupäev,</p> <p>3.7.2. vaktsiini nimetus,</p> <p>3.7.3. partii number,</p> <p>3.7.4. korraga väljastatud vaktsiinide kogus,</p> <p>3.7.5. väljastaja (proviisor/farmatseut, nimi ja allkiri),</p> <p>3.7.6. vaktsiini vastuvõtja (tervishoiutöötaja, nimi ja allkiri).</p>
Esmaabi korraldamine	<p>Esmaabi andmist viib läbi TTO, siin juhendis detailselt ei kirjeldata.</p> <p>Eluohtlike kõrvaltoimete ilmnemisel vaktsineerimise järgselt on apteek ja tervishoiutöötaja varustatud selleks ettenähtud ravimi ja töövahenditega: adrenaliin, süstal, nõel, süstevesi või 0,9% NaCl-lahus.</p>
Vaktsineerimisjärgsetest kõrvaltoimetest teavitamise kord	<p>Kõikidest immuniseerimise tõsisest kõrvaltoimetest</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ teavitab tervishoiutöötaja koheselt TTOd; ▪ teeb tervishoiutöötaja sissekande patsiendi digilukku; ▪ teavitab tervishoiuteenuse osutaja Ravimiametit.
Teenuse dokumenteerimine	<p>Tervishoiuteenuse osutaja dokumenteerib vaktsineerimise vastavalt sotsiaalministri määrusele nr 53 ja nr 56 Tervise Infosüsteemis (TIS) elektrooniliselt.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Patsiendi soovil kannab tervishoiuteenuse osutaja täiendavalt immuniseerimispassi kirjalikult järgnevad andmed: vaktsineerimise kuupäev, manustatud vaktsiini täpne nimetus, partii number, tervishoiutöötaja nimi ja allkiri ning järgmise immuniseerimise kuupäev. ▪ Tervishoiuteenuse osutaja edastab apteegis vaktsineerimise perioodi lõppemisel apteegile järgnevad andmed: vaktsineeritava sugu (mees või naine), vanus ning vaktsineerimise kuupäev. Muid andmeid täiendavalt ei koguta. ▪ Dokumenteerimiseks on tervishoiuteenuse osutajal arvuti ning on tagatud turvaline internetiühendus. ▪ Tervishoiuteenuse osutaja edastab vastavalt kehtivale määrusele aruande „Nakkushaiguste immunoprofülakтика“ Terviseameti piirkondlikule talitlusele. Aruandes peab kajastama vaktsineerimise

	andmeid agregeerituna järgmiste vanuserühmade järgi: 0–4 a, 5–14 a, 15–49 a, 50–64 a, 65 a ja vanem ning KOKKU.
Jäätmete käitus	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kõik vaktsineerimise protseduuri käigus tekkinud jäätmed: naha puhastamiseks kasutatud vahendid, süstal, nõel – sorteerib tervishoiuteenuse osutaja vastavalt nõuetele vaktsineerimise läbiviimise ruumis kohapeal, et oleks tagatud jäätmete nõuetekohane käitus. ▪ Apteek säilitab jäätmed nõuetekohastes kogumismahutites ning ruumides kuni üleandmiseni vastavat jäätmekäitlusluba omavale ettevõtjale. ▪ Mahutite paigutus apteegi vaktsineerimise läbiviimiseks ettenähtud ruumis toimub vastavalt teenuse toimumisele, mahutid tuleb paigutada võimalikult lähedale nendele aladele, kus neid töövahendeid kasutatakse. ▪ Teravad ja torkivad jäätmed (nõelad) tuleb asetada raskesti läbitorgatavast materjalist valmistatud suletavasse konteinerisse, millel on peal markeering „Teravad ja torkivad jäätmed“. Konteineri kaal ei tohi ületada 15 kg. ▪ Konteinerile märgib apteek oma nime ja kuupäeva, millal konteiner pakiti. Jäätmepakendid suletakse ja hoitakse ravimitest eraldi kuni antakse üle vastavat luba omavale jäätmekäitlusettevõttele. <p>Jäätmekäitluse korraldab vaktsineerimise teenuse raames apteegiteenuse osutaja, kes korraldab jäätmete üleandmise jäätmekäitlusluba omavale ettevõttele.</p>